

INTERNET I KNJIŽNIČNE USLUGE ZA DJECU

Članovi Stalnog odbora IFLA-ine Sekcije za knjižnične usluge za djecu i mladež i Sekcije za čitanje, okupljeni u Durbanu na Svjetskom kongresu knjižnica i informacija 2007., usvojili su sljedeću Izjavu:

- Izjava se temelji na smjernicama IFLA/Unesco-vog Manifesta o internetu
- Prema pravima djeteta, čl. 13. i 17., sadržanim u UN-ovoj Konvenciji o pravima djeteta iz 1989. godine, djeca imaju pravo tražiti, primati i pružati informacije i zamisli svih vrsta, neovisno o granicama, bilo usmeno, pisano ili tiskano, u umjetničkom obliku ili putem bilo kojeg drugog medija prema djetetovu izboru.
- Dijete ima pristup informacijama i građi iz raznolikih kulturnih, nacionalnih i međunarodnih izvora, naročito onih koji imaju svrhu promicanja njegove/njezine socijalne, duhovne i moralne dobrobiti i tjelesnog i mentalnog zdravlja.
- Zbog toga knjižnice neće upotrebljavati filtere za internet.
- Knjižnice trebaju imati jasan stav o korištenju interneta od strane djece i mladeži i taj stav treba biti objašnjen roditeljima i skrbnicima kada djeca prvi put počnu koristiti uređaje u knjižnici.
- Iako knjižnice ne koriste filtere, moraju zauzeti stav da neki sadržaji nisu dozvoljeni u knjižnici, npr. knjižnice ne dozvoljavaju korisnicima (niti djeci niti odraslima) korištenje interneta za pornografiju, nasilje, diskriminaciju i dr. u skladu sa zakonskim odredbama pojedine zemlje.
- Narodne knjižnice trebaju promovirati dobno primjerene smjernice za zaštitu djeteta od informacija i sadržaja štetnih za njegovo/njezino dobro.
- Internet pruža knjižnicama mogućnost da postanu posrednici informacija za djecu. Dječje knjižnice trebaju iskoristiti te mogućnosti.
- Medijsko obrazovanje djece, njihovih roditelja i skrbnika, tj. učenje kako koristiti internet i kako tumačiti informacije koje putem njega usvoje, jedan je od glavnih ciljeva knjižnice i odgovornosti knjižničnih djelatnika.
- Narodna knjižnica treba djeci osigurati slobodan pristup i korištenje interneta (slično kao i kod tradicionalnih izvora informacija kao što su enciklopedije, rječnici i dr.). Oprema i programi moraju biti dostupni svoj djeci, bez obzira na njihove moguće posebne potrebe.
- Svaki dječji knjižničar treba poznavati digitalno okruženje kao i literaturu za djecu.

Ukratko:

NE filtriranju (jer ono ne djeluje dobro, ono poručuje mladima da nisu dostojni povjerenja i da je netko drugi odgovoran za ono što oni rade)... ali DA, mi također nudimo izbor dobrih kvalitetnih izvora.

NE cenzoriranju... ali DA dobrom medijskom obrazovanju svih knjižničara, učitelja, roditelja i djece.

DA zaštititi... ali glavna se odgovornost nalazi na roditeljima.

Treba tražiti nove načine... zajedno s roditeljima, djecom i knjižničnim djelatnicima valja tražiti nove oblike suradnje i uspostavljanja zajedničkih pravila.

Ova se izjava objavljuje kao preporuka djelatnicima narodnih knjižnica i drugih ustanova.

Također će biti objavljena u biltenima Sekcije za knjižnične usluge za djecu i mladež i Sekcije za čitanje.

Prevela: Ana-Marija Malbašić, članica Komisije za knjižnične usluge za djecu i mlade